

Remissvar

remiss.oversynkomvux@skolverket.se

registrator@skolverket.se

Skolverkets diarienummer 2025:1996

VIS yttrande gällande: Förslag till kursplaner för yrkeskurser på grundläggande nivå i kommunal vuxenutbildning

Riksförbundet Vuxenutbildning i Samverkan (VIS) har inbjudits att yttra sig över Skolverkets förslag till nya kursplaner för yrkeskurser på grundläggande nivå i kommunal vuxenutbildning. Med hänsyn till förslaget påverkan på bland annat elevernas studieekonomi avviker VIS från sin princip att inte kommentera kursplaneändringar. Nedan presenteras VIS synpunkter, uppdelade i övergripande reflektioner, kommentarer till de tre typerna av yrkeskurser, samt rekommendationer.

Övergripande reflektioner

VIS välkomnar förslaget till yrkespaket på grundläggande nivå, då det fyller en viktig lucka i utbildningsutbudet. Väl utformade yrkespaket, med tydlig koppling till arbetsmarknadens behov, kan underlätta för grupper som idag har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden.

Särskilt positivt är att nationellt utformade yrkeskurser och kurspaket kan vara ett bättre alternativ än lokalt framtagna aktiviteter, särskilt om regeringens förslag om aktivitetskrav vid försörjningsstöd träder i kraft.

De två föreslagna yrkespaketen bedöms ha tydliga kopplingar till arbetsmarknaden och kan därmed komplettera eller ersätta motsvarande arbetsmarknadsutbildningar.

Däremot saknas tydlighet kring hur studiemedel på grundläggande nivå ska hanteras, särskilt för elever som ofta behöver kombinera yrkeskurser med utbildning i svenska som andraspråk, vilket snabbt kan förbruka tillgängliga studiemedelsveckor.

Kommentarer till de tre typerna av yrkeskurser

1. Yrkeskurser för allmänna arbetslivskompetenser

VIS ser värdet i kurser som förbereder elever för arbetslivet, men konstaterar att liknande innehåll ofta redan erbjuds inom utbildning i svenska för

invandrare eller lokala orienteringskurser. För att undvika att elever förbrukar studiemedel på kurser som inte direkt leder till arbete eller vidare studier bör dessa kurser i första hand ges i sammanhang där studiemedel inte krävs, exempelvis parallellt med SFI. Nationellt utformade kurser säkerställer likvärdighet och underlättar planering för utbildningsanordnare.

2. Yrkeskurser som introduktion till yrkesområden och förberedelse för gymnasial yrkesutbildning

VIS tillstyrker förslaget fullt ut. Introduktionskurser är ett effektivt sätt att säkerställa att elever har tillräcklig kännedom om yrkesområdet och lika förutsättningar inför fortsatta studier på gymnasial nivå.

3. Yrkesspecifika kurser

VIS tillstyrker förslaget fullt ut. De föreslagna kurserna är tydligt kopplade till specifika yrkesområden med dokumenterade arbetsmarknadsbehov. VIS efterlyser dock fler yrkesområden, men ser också utmaningen i att säkerställa förankringen av kurserna hos arbetslivet för att säkerställa att utbildningarna kan leda till reella jobb.

Rekommendationer

1. Statsbidragsnivåer

För att säkerställa att yrkeskurser på grundläggande nivå kan erbjudas i tillräcklig omfattning bör statsbidragen ges i en omfattning som säkerställer ett likvärdigt utbildningsinnehåll nationellt. VIS föreslår följande:

- **Kurser för allmänna arbetslivskompetenser:** Samma statsbidragsnivå som orienteringskurser inom regionalt yrkesvux.
- **Introduktionskurser till yrkesområden:** Samma statsbidragsnivå som motsvarande utbildningsområde inom regionalt yrkesvux, då dessa kräver likvärdig kompetens, utrustning och lokaler.
- **Yrkesspecifika kurser:** Samma statsbidragsnivå som motsvarande utbildningsområde inom regionalt yrkesvux på gymnasial nivå.

2. Studie- och yrkesvägledning

För att minimera risken att elever förbrukar sina studiemedel på kurser som inte leder till önskat resultat är det avgörande att studie- och yrkesvägledningen stärks. Vägledare behöver tillgång till omfattande stödmaterial för att hjälpa elever göra välinformerade val utifrån intresse och förutsättningar.

Avslutande kommentar

VIS ser positivt på Skolverkets förslag men betonar vikten av att adressera studiemedelsfrågan och säkerställa nationell likvärdighet genom tydliga riktlinjer och tillräckliga statsbidrag. En stärkt studie- och yrkesvägledning är avgörande för att maximera utbildningens effekt.

För Riksförbundet Vuxenutbildning i Samverkan

Marie Egerstad
Ordförande